

Motion till riksdagen 2009/10:U253

av **Thomas Nihlén m.fl. (mp)**

Försummade sjukdomar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige internationellt ska verka för att hitta nya finansieringslösningar för försummade sjukdomar.

Motivering

Enligt WHO:s World Health Report skördar varje år hiv/aids, tbc, malaria, chagas sjukdom, sömnsjuka och leishmaniasis 14 miljoner dödsoffer.

Detta är inget mindre än en global katastrof, i synnerhet som det sker i en tid då vi egentligen borde ha alla möjligheter att stävja dessa sjukdomar. De orsakar inte bara tragedier på ett mänskligt plan, utan får även ödesdigra konsekvenser på andra områden.

Insikten om detta återspeglas också av den centrala roll de spelar bland FN:s millenniutvecklingsmål, där ett av de åtta målen är att hejda och inleda en minskning av hiv/aids, malaria och andra större sjukdomar fram till år 2015.

Det görs även andra insatser. Vid årsskiftet 2002 upprättades den globala fonden mot hiv/aids, tbc och malaria. Denna fond är formellt oberoende men stöds av FN:s generalsekreterare och samverkar med FN-systemet. Avsikten med fonden är att de konkreta behoven och önskemålen i de drabbade länderna ska vara vägledande.

Det är främst de tre stora sjukdomarna – hiv/aids, malaria och tbc – som finns med på den globala agendan, och det är främst på dessa sjukdomar fokus ligger i millenniemålen. Kampen mot dessa sjukdomar är viktig, och större ansträngningar krävs. Samtidigt får man inte glömma bort andra sjukdomar som skördar stora offer i fattiga länder.

WHO brukar tala om tio bortglömda sjukdomar: sömnsjuka, chagas sjukdom, denguefeber, leishmaniasis, lepra, lymfatiskt filariosis (elefantiosis),

Fel! Okänt namn på

malaria, flodblindhet, bilharzia och tbc. Tbc drabbar även människor i den rikare delen av världen, och även malaria i viss mån på grund av det ökade resandet. Sjukdomar som chagas sjukdom, sömnsjuka, leishmaniasis däremot delar det gemensamma ödet att de är bortglömda sjukdomar i västvärlden, men skördar miljontals offer i länder i syd. Dessa brukar också benämnas de mest försummade sjukdomarna.

Sjukdomarna är fattigsjukdomar. Bristande sanitet bidrar i många fall till spridningen, och ett förebyggande arbete måste därför till. Men det krävs också läkemedel. Många är drabbade, men ändå saknas det säkra, billiga, effektiva och anpassade läkemedel för att behandla och åtgärda sjukdomarna.

Ofta finns det relativt mycket grundforskning gjord, men tillämpad forskning saknas.

I vissa fall finns det medicin framforskad, men den är inte i produktion. Och ifall det finns mediciner tenderar dessa att vara för dyra.

En tredjedel av världens befolkning saknar fortfarande tillgång till livsviktiga mediciner – i de fattigaste delarna av Afrika och Asien kan det i vissa fall röra sig om upp till halva befolkningen.

Slutsatser och förslag

Vi menar att Sverige internationellt ska verka för att initiativ tas till att hitta nya finansieringsmöjligheter för forskning kring dessa försummade sjukdomar. Detta torde ligga väl i linje med det fattigdomsperspektiv som finns i den svenska politiken för global utveckling. Visserligen har det redan tagits vissa initiativ för att hitta nya globala finansieringslösningar på ett mer generellt plan, exempelvis i slutsatserna från Monterreykonferensen 2002. Även EU har tagit upp frågan i rådsslutsatser från 2005. Vi menar dock att det finns all anledning för den svenska regeringen att med kraft även verka för ytterligare lösningar specifikt för det här området.

Stockholm den 1 oktober 2009

Thomas Nihlén (mp)

Gunvor G Ericson (mp)

Mats Pertoft (mp)

Peter Rådberg (mp)

Jan Lindholm (mp)

Bodil Ceballos (mp)